

Peter Robinson

Overmacht

A.W. Bruna Uitgevers B.V., Utrecht

1

Inspecteur Annie Cabbot vond het bijzonder jammer dat ze een van de mooiste dagen die het jaar tot dusver had gekend moest doorbrengen op de plek van een misdrijf, een ophanging nota bene. Ze had vreselijk het land aan ophangingen. Zeker wanneer die plaatsvonden op vrijdagmiddag, zoals nu. Annie was samen met brigadier Winsome Jackman naar Hindswell Woods even ten zuiden van Eastvale Castle gestuurd, omdat een paar schooljongens die op die dag, de laatste dag van hun voorjaarsvakantie, bij de rivier de Swain speelden, telefonisch hadden gemeld dat ze dachten daar een lichaam te hebben gezien.

De rivier, op die plek breed en ondiep, stroomde vrij snel, had de kleur van versgetapt bier en golfde schuimend om de bemoste stenen. Aan het voetpad langs de rivier stonden voornamelijk essen, elzen en ruwe iepen met lichtgekleurde, haast doorschijnende groene blaadjes die trilden in de zachte bries. De geur van daslook hing in de lucht, boven het water zweefden hele zwermen muggen en de weiden aan de overkant stonden vol boterbloemen, aardkastanje en ooievaarsbek. Kievieten schoten kwetterend heen en weer, nerveus omdat de mensen te dicht bij hun nest op de grond kwamen. Een paar donzige wolken dreven traag langs de hemel.

Vier schooljongens, allemaal van een jaar of tien, elf zaten in elkaar gedoken met een handdoek of vochtig T-shirt om zich heen geslagen op de stenen langs de waterkant; hier en daar waren stukken bleke huid zichtbaar, zo wit als trijp, en al het enthousiasme van hun vrolijke spel van eerder was verdwenen. Ze vertelden de politie dat ze op het pad door het bos ten noorden van de rivier achter elkaar aan hadden gezeten en toen op een lichaam waren gestuit dat aan een van de schaarse eiken hing die daar nog groeiden.

Ze hadden hun gsm bij zich, dus had een van hen het alarmnummer gebeld. Daarna waren ze aan de overkant van de rivier blijven wachten. Toen de politieagenten en ambulancemedewerkers arriveerden en het lichaam zagen, constateerden ze meteen dat ze niets meer konden doen, dus waren ze op veilige afstand gebleven en hadden ze de grote jongens erbij geroepen. Nu

was het aan Annie om de situatie in te schatten en te beslissen wat er moest worden gedaan.

Annie droeg Winsome op de verklaringen van de jongens op te nemen en klom achter de agent aan de helling naar het bos op. Tussen de bomen links van hen zag ze hoog op de heuvel de ruïne van Eastvale Castle liggen. Al snel ving ze vóór hen boven aan de helling een glimp op van een gedaante die bijna een halve meter boven de grond aan een stuk gele waslijn aan een lage tak bungelde. De aanblik vormde een opvallend contrast met het lichte groen van het bos, want hij of zij – Annie kon nog niet met zekerheid zeggen of het een man of een vrouw was – was gekleed in een oranje shirt en een zwarte broek.

De boom was een oude eik met een knobbelige, dikke stam en knoestige takken, en stond helemaal alleen in een bosje kreupelhout. Hij was Annie tijdens haar wandelingen door het bos al eerder opgevallen, omdat er verder zo weinig eiken stonden dat hij erg in het oog sprong. Ze had zelfs een paar schetsen van het tafereel gemaakt, maar dat had nooit tot een echt schilderij geleid.

Agenten in uniform hadden het gebied rond de boom met tape afgezet en het aantal mensen dat daarachter mocht komen, werd heel beperkt gehouden. ‘Ik neem aan dat jullie hebben gecontroleerd of er nog een hartslag te vinden was?’ vroeg Annie aan de jonge agent die zich naast haar een weg door de lage begroeiing baande.

‘Dat heeft de ambulancebroeder gedaan, inspecteur,’ antwoordde hij. ‘Zo goed en zo kwaad als dat ging zonder de plaats delict aan te tasten.’ Hij zweeg even. ‘Je hoeft er niet eens heel dichtbij te komen om te zien dat hij dood is.’

Een man dus. Annie dook onder het afzettape door en liep met kleine stapjes verder. Onder haar voeten knapten twijgjes en ritselden de laatste herfstbladeren. Ze wilde er niet al te dicht bij in de buurt komen, omdat ze dan misschien belangrijke sporen en bewijzen vernielde of verpestte, maar ze moest wel een duidelijk beeld hebben van de situatie waarmee ze te maken had. Toen ze op een meter of drie afstand bleef staan, hoorde ze ergens vlak bij haar een goudplevier fluiten. Verder weg, dichterbij de heide, klonk de treurige roep van een wulp. Vlak achter zich hoorde Annie de agent nahijgen van hun wandeling naar de top van de heuvel en ook ving ze het geluid van een lichte bries op die door de bladeren suisde, die echter te vers en te vochtig waren om te ritselen.

Verder was er alleen de doodse stilte rond het lichaam.

Annie zag nu zelf ook dat het een man was. Zijn hoofd was vrijwel helemaal kaalgeschoren en het beetje haar dat er nog op zat, was blond geverfd. Hij

bungelde niet zacht wiegend aan het uiteinde van het touw, zoals lijken in films vaak doen, maar hing zwaar en zwiingend als een stuk rots aan de strakgespannen gele waslijn, die diep in de asgrauwe huid van de hals sneed die nu een paar centimeter langer was dan oorspronkelijk het geval was geweest. Zijn lippen en oren waren blauw verkleurd. Zijn uitpuilende ogen zaten vol gebarsten haarvaten en zagen er vanaf de plek waar Annie zich bevond rood uit. Ze schatte zijn leeftijd tussen de veertig en vijfenveertig jaar, maar dat was slechts een ruwe schatting. Zijn vingernagels waren afgebeten of heel kort geknipt en ook daar ontdekte ze sporen van cyanose. Verder zat hij wel heel erg onder het bloed voor iemand die het slachtoffer was van ophanging.

De meeste ophangingen betroffen geen moord, maar zelfmoord, wist Annie, om de eenvoudige reden dat het erg lastig was om iemand die leefde en zich bewoog op te hangen. Tenzij het natuurlijk het werk was van een groep lynchers of als hij eerst was bedwelmd.

Als het om zelfmoord ging, waarom had de dode dan deze plek uitgekozen om een eind aan zijn leven te maken? vroeg Annie zich af. Waarom deze boom? Had deze sterke persoonlijke associaties voor hem of was het gewoon de gemakkelijkste plek geweest? Had hij beseft dat hij door kinderen kon worden gevonden en wat het effect van het zien van zijn dode lichaam op hen kon zijn? Waarschijnlijk niet, bedacht ze. Wanneer je op het punt staat er een eind aan te maken, denk je niet echt meer aan anderen. Zelfmoord is de meest egoïstische van alle daden.

Annie wist dat ze de technische recherche er zo snel mogelijk bij moest halen. Dit betrof een sterfgeval onder verdachte omstandigheden en het was beter om meteen alle registers open te trekken dan voorbarig tot de conclusie te komen dat er niet zo heel veel hoefde te worden gedaan. Ze haalde haar gsm tevoorschijn en belde Stefan Nowak, de coördinator plaats delict, die haar verzocht te wachten en zei dat hij zijn team bij elkaar zou roepen. Vervolgens liet ze een berichtje achter voor hoofdinspecteur Catherine Gervaise, die in een vergadering zat op het hoofdkantoor van het graafschap in Northallerton. Het was nog te vroeg om al te bepalen hoe uitgebreid het onderzoek zou worden, maar de hoofdinspecteur diende wel op de hoogte te worden gesteld van het gebeurde.

Verder was er Banks nog – senior inspecteur Alan Banks, haar directe chef – die normaal gesproken de leiding zou hebben over een zaak als deze. Moest ze hem bellen? Hij had vrij genomen en was die ochtend naar Londen gereden om het weekend bij zijn vriendin door te brengen. Annie kon er niets van zeggen. Banks had nog heel wat vrije dagen tegoed en zelf was ze net terug van een verblijf van twee weken bij haar vader in St. Ives, waar ze voorna-

melijk had geschetst en op het strand had gelegen om bij te komen en nieuwe energie op te doen na een bijzonder traumatische periode in haar leven.

Ze besloot dat Banks wel even kon wachten. Het was tijd om terug te gaan naar de rivier en te zien wat Winsome van de jongens te weten was gekomen. Arme donders, dacht Annie bij zichzelf, terwijl ze met gestrekte armen om haar evenwicht te bewaren achter de geüniformeerde agent aan langs de helling omlaagschuifelde. Aan de andere kant waren kinderen heel veerkrachtig en wanneer ze maandagochtend weer op school waren, hadden ze hun vriendjes wel een waanzinnig mooi verhaal te vertellen. Ze vroeg zich af of docenten Engels nog steeds opdrachten uitdeelden met het onderwerp ‘Wat ik in mijn vakantie heb gedaan’. Als dat het geval was, stond hun een flinke verrassing te wachten.

Nadat de schoolkinderen naar huis waren gestuurd en de agenten van de uniformdienst naar het parkeerterrein aan de overkant van de rivier waren vertrokken om te kijken of de overledene zijn auto daar misschien had laten staan, stond Annie zwijgend en op haar gemak samen met Winsome tegen een boom geleund en sloeg de mensen van de technische recherche gade, die samen met de politiearts, dokter Burns, en de politiefotograaf, Peter Darby, in hun witte wegwerpovertuigen de plaats delict onderzochten. Toen ze klaar waren met het fotograferen en onderzoeken van het lichaam, sneden ze het voorzichtig los om de knoop heel te laten en legden ze het op de brancard die de lijkschouwer had gestuurd.

Zulke lugubere bezigheden kregen op zo’n prachtige dag iets onnatuurlijks, vond Annie, bijna alsof het slechts een training of praktijkoefening betrof. Er was echter een man dood; dat stond in elk geval vast. Ze telde haar zegeningen en was maar wat blij dat ze het tot dusver hadden gered zonder de komst van verslaggevers of televisiecamera’s.

De jongens hadden bijna niets kunnen vertellen. Zo’n beetje het enige interessante gegeven dat Winsome uit hen had gekregen was dat ze, toen ze om een uur of een, net na de lunch, vanuit Eastvale via het pad langs de rivier bij het ondiepe gedeelte aankwamen en twee van hen stoeiend langs de helling achter elkaar aan hadden gezeten, de man niet hadden zien hangen. Het telefoontje naar het alarmnummer was om zeventien over drie geregistreerd, wat een tijdsspanne van net iets meer dan twee uur vrijliet. Met een beetje geluk konden de technische recherche en dokter Glendenning, de gerechtelijk patholoog-anatoom, de doodsoorzaak snel vaststellen, en zou ze haar weekend niet in rook hoeven zien opgaan, zoals haar in het verleden al zo vaak was overkomen.

Niet dat ze zulke spectaculaire plannen had; het huis schoonmaken, een paar wassen draaien, op zaterdag lunchen met een voormalige collega van het politiebureau in Harkside. In de afgelopen maanden had Annie geprobeerd meer grip te krijgen op haar leven en ze koesterde de uren die ze alleen kon doorbrengen. Ze was minder gaan drinken, zorgde ervoor dat ze meer lichaamsbeweging kreeg en was zelfs lid geworden van de sportschool in Eastvale. Ook maakte ze thuis meer tijd vrij voor yoga en meditatie, en al met al zat ze veel prettiger in haar vel.

Inspecteur Stefan Nowak zette zijn mondkapje en beschermende bril af, dook onder het afzetlint door en kwam over de platen die inmiddels de toegangsroute van en naar de plaats delict markeerden naar Annie en Winsome toe. Hij liep heel bedaard, maar dat deed hij eigenlijk altijd. Annie was blij dat hij eindelijk tot inspecteur was bevorderd en tot coördinator plaats delict benoemd. Soms werd ze een tikje cynisch van de invasie van bedrijfsterminologie in de wereld van de politie – tegenwoordig werd je doodgegooid met termen als coördinator, commissieleden en visie – maar ze moest toegeven dat een plaats delict in sommige opzichten wel iets van een bedrijf weg had en inderdaad zorgvuldig diende te worden gecoördineerd.

Winsome float: ‘Who Are You?’

Nowak rolde met zijn ogen en negeerde haar. ‘Jullie hebben mazzel,’ zei hij. ‘Zelfmoord?’

‘Sectie moet onze bevindingen natuurlijk nog bevestigen, maar voor zover dokter Burns en ik hebben kunnen zien, heeft hij alleen een wond in zijn hals, die is veroorzaakt door de waslijn en precies op de plek zit waar je hem zou verwachten. Uiteraard is het best mogelijk dat hij eerst is vergiftigd en we zullen zeker een volledig toxicologisch onderzoek laten uitvoeren, maar er bevinden zich geen zichtbare sporen van zwaar, fysiek letsel op het lichaam, afgezien dan van enkele die hoogstwaarschijnlijk verband houden met de ophanging. Ik heb begrepen dat dokter Glendenning weer aan de slag is gegaan?’

‘Klopt,’ zei Annie. ‘Hij is weer terug. Waar komt al dat bloed vandaan, als het dat tenminste is?’

‘Het is inderdaad bloed. We hebben uiteraard monsters genomen. Het gekke is alleen...’ Nowak fronste zijn voorhoofd.

‘Wat?’

‘Tja, het kán afkomstig zijn uit de schrammen die hij heeft opgelopen toen hij in de boom klom – een flink aantal sporen op de grond en in de bast wijst er overigens op dat hij dat helemaal alleen heeft gedaan, zonder de hulp van een menigte lynchers – maar er is beduidend meer bloed aanwezig dan ik van

een paar schrammen zou verwachten. Het vaststellen van het bloedtype gebeurt tegenwoordig vrij snel, dit weekend zelfs al, maar zoals jullie weten, duurt het aanzienlijk langer om het DNA te bepalen en het lichaam op giftige stoffen te testen.'

'Zo snel mogelijk graag,' zei Annie. 'Het touw?'

'Een goedkope nylon waslijn die je vrijwel overal kunt krijgen.'

'En de knoop?'

'Die komt volledig overeen met het soort knoop van een potentiële zelfmoordkandidaat. Beslist geen beulsknoop. Je hoeft niet eens bij de padvindrij te hebben gezeten. Hij zat trouwens linksom, wat op een linkshandige persoon duidt en aangezien hij zijn polshorloge om zijn rechterpols droeg... zou ik zeggen dat alle beschikbare aanwijzingen duiden op zelfmoord door ophanging.'

'Enig idee wie hij was, een naam, adres?'

'Nee,' zei Nowak. 'Hij had geen portemonnee bij zich.'

'Sleutels?'

'Nee. Ik vermoed dat hij met de auto hiernaartoe is gekomen en dat hij ze in zijn auto of misschien wel zijn jas heeft laten zitten. Hij had ze immers niet meer nodig.'

'Nee, dat lijkt me ook niet,' zei Annie. 'We zullen zijn naaste verwanten moeten opsporen. Is er een afscheidsbrief gevonden?'

'Nee, niet op of bij het lichaam. Ook die kan echter in de auto zijn achtergelaten.'

'Dan gaan we daar zeker naar op zoek zodra we die hebben gevonden. Ook wil ik graag weten waar hij vanmiddag is geweest. Voor zover wij weten heeft hij zich tussen een en drie uur van kant gemaakt. Of het nu zelfmoord is of niet, er zijn een paar vragen die we moeten beantwoorden voordat we naar huis kunnen. Het belangrijkste is dat we zijn identiteit achterhalen.'

'Dat is gemakkelijk,' zei een van de technisch rechercheurs, een civiele bodem-expert die Tim Mallory heette.

Annie had niet in de gaten gehad dat hij achter hen stond. 'O ja?' vroeg ze.

'Jazeker. Wat zijn achternaam was weet ik niet, maar iedereen noemde hem altijd Mark.'

'Iedereen?'

'In het theater in Eastvale. Daar werkte hij. U weet wel, dat gerestaureerde, achttiende-eeuwse theater in Market Street.'

'Dat ken ik wel, ja,' zei Annie. De plaatselijke amateurtoneelvereniging en het plaatselijke operagezelschap waren voor het opvoeren van de stukken van Terence Rattigan en komische opera's van Gilbert en Sullivan jarenlang aan-

gewezen geweest op het wijkcentrum en op verschillende kerkzalen in de Dale, maar onlangs had de gemeenteraad dankzij een uit de opbrengst van een loterij afkomstig bedrag van de plaatselijke kunstcommissie en dankzij particuliere steun van lokale bedrijven een oud achttiende-eeuws theater kunnen laten restaureren dat vroeger als opslagplaats voor een tapijthandel was gebruikt en daarna jarenlang was verwaarloosd. Het afgelopen anderhalve jaar waren daar alle toneelvoorstellingen in de stad opgevoerd, evenals een paar folk- en kamermuziekconcerten. ‘Weet je zeker dat hij het is?’ vroeg ze.

‘Heel zeker,’ zei Mallory.

‘Wat deed hij daar voor werk?’

‘Hij had iets te maken met rekwisieten en decor. Achter de schermen. Mijn vrouw is lid van het amateuroperagezelschap,’ ging Mallory verder. ‘Daar ken ik hem van.’

‘Kun je verder nog iets over hem vertellen?’

‘Nee, niet echt.’ Mallory zwaaide met een slap handje. ‘Behalve dan dat hij een beetje flamboyant was, zogezegd.’

‘Homoseksueel?’

‘Hij deed er niet geheimzinnig over. Bijna iedereen weet het.’

‘Weet je ook waar hij woonde?’

‘Nee, maar dat moet iemand van de theatergroep jullie kunnen vertellen.’

‘Familie?’

‘Geen idee.’

‘Ik neem aan dat je niet weet wat voor auto hij had?’

‘Sorry.’

‘Oké. Bedankt.’ Met de informatie die ze van Mallory en Nowak had gekregen, werd haar werk er in elk geval heel wat gemakkelijker op. Ze begon zo waar te geloven dat Winsome en zij toch nog voor het donker thuis zouden zijn. Ze stootte Winsome zachtjes met haar elleboog aan. ‘Kom mee, we gaan naar het theater,’ zei ze. ‘Hier kunnen we toch verder niets meer doen.’

Precies op dat moment kwam een jonge agent in uniform buiten adem over het pad aan hollen. ‘Pardon, inspecteur, we denken dat we de auto hebben gevonden. Wilt u hem zien?’

De auto was een donkergroene Toyota die zelfs nog ouder was dan Annies bejaarde paarse Astra en had beslist betere tijden gekend. Hij stond op het geasfalteerde parkeerterrein naast de camping voor caravans tussen de rivier en de hoofdweg naar Swainsdale. De agenten hadden hem snel gevonden, omdat er slechts drie andere auto’s op het terrein stonden. Ze wisten natuur-

lijk nog niet zeker of hij inderdaad het eigendom van de overledene was, maar toen Annies oog op het vervelozе duveltje-uit-een-doojsje en de olifantpootvormige paraplubak op de achterbank viel, moest ze meteen aan toneelattributen denken.

Het portier aan de bestuurderskant was niet afgesloten en de sleutel zat in het contact, wat de aandacht van de geüniformeerde agenten had getrokken. Binnen in de auto was het een enorme bende, maar wel typisch het soort rommel dat iemand in zijn eigen auto maakt, iets wat Annie uit eigen ervaring maar al te goed wist. De passagiersstoel was bezaaid met plattegronden, benzinebonnetjes, snoeppapiertjes en cd-hoesjes. De cd's bevatten voornamelijk opera, zag Annie, iets wat Banks wel zou hebben gewaardeerd. Op de achterbank lagen naast de rekwisieten een kapotte ruitенwisser, een nog ongeopende zak gedroogde uitgebakken varkenszwoerdjes en een rol huishoudfolie. Ook lag er een zwart windjack met een rits.

In een zijzak van het jack vond Annie de portemonnee van de overledene, evenals een sleutelbos. Er zat vijfenveertig pond aan biljetten in, creditcards en bankpassen op naam van Mark G. Hardcastle, een paar visitekaartjes van plaatselijke meubelmakers en leveranciers van toneelspullen, een rijbewijs met een foto en een adres ergens in het centrum van de stad plus een geboortedatum waaruit ze opmaakte dat hij zesenvēertig was. Annie kon geen afscheidsbriefje ontdekken. Ze doorzocht de portemonnee nogmaals, inspecteerde toen de berg troep op de passagiersstoel, en keek zelfs op de vloer en onder de stoelen. Niets. Vervolgens controleerde ze de kofferbak, waarin ze alleen een grote kartonnen doos vol oude tijdschriften en kranten vond, een lekke reserveband en enkele plastic flessen met antivries en ruitenvloeistof.

Annie ademde de frisse buitenlucht eenmaal diep in.

'Iets gevonden?' vroeg Winsome.

'Hoe groot schat je de kans dat hij puur bij toeval een stuk waslijn bij zich had?'

'Niet heel erg groot,' antwoordde Winsome. Ze gebaarde met een rukje van haar hoofd naar de auto. 'Aan de andere kant, moet je al die andere spullen zien die hij in de auto had liggen. Wie zal het zeggen? Misschien was het wel een toneelattribuut.'

'Je hebt helemaal gelijk. Hoe dan ook, ik hoopte eigenlijk dat er een bonnetje zou liggen. Als hij van plan was zichzelf op te hangen en géén geschikt stuk touw in zijn auto had liggen, heeft hij dat er natuurlijk speciaal voor moeten aanschaffen. We zullen Harry Potter eens navraag laten doen bij de plaatselijke winkels. Het kan niet al te ingewikkeld zijn om dat te achterhalen.' Annie liet Winsome een handvol bonnetjes uit Hardcastles portemonnee zien.

‘Drie hiervan komen uit Londen – Waterstone’s, HMV en een Zizzirestaurant. Allemaal met de datum van afgelopen woensdag. Er zit ook een bon bij van een tankstation bij Watford Gap aan de M1 van donderdagochtend.’

‘Is er ook een gsm?’ vroeg Winsome.

‘Nee.’

‘Wat doen we dus nu?’

Annie wierp een blik over haar schouder naar de auto en staarde toen over de rivier heen naar het bos. ‘Ik denk dat we maar eens navraag moesten gaan doen in het theater, als daar op dit tijdstip tenminste iemand aanwezig is,’ zei ze. ‘Nu we echter zijn adres hebben, gaan we eerst bij hem thuis langs. God verhoede dat daar iemand op hem zit te wachten.’

Branwell Court is een zijstraat van Market Street ongeveer honderd meter ten zuiden van het marktplein. Het is een brede straat met klinkers, aan beide zijden omzoomd door platanen, en de belangrijkste gebouwen zijn een pub die The Cock and Bull heet en de rooms-katholieke kerk. De huizen, die tot de oudste van Eastvale behoren, zijn allemaal van verweerde kalksteen met flagstone daken en hoewel ze broederlijk naast elkaar staan, verschillen ze wel enorm in breedte en hoogte, en zitten er vaak smalle steegjes tussen. Veel ervan zijn gerenoveerd en in appartementen opgesplitst.

Nummer zesentwintig had een paarse deur en naast de bel voor de bovenste verdieping hing een koperen plaatje met de naam Mark G. Hardcastle erin gegraveerd. Annie belde eerst aan, voor het geval er iemand thuis was. Ze hoorde het geluid door het gebouw weergalmen, maar verder niets. Er kwam niemand naar beneden.

Annie probeerde de sleutels uit die ze uit de zak van Mark Hardcastles windjack had gehaald. De derde paste en gaf toegang tot een gewitte gang die naar een trap met ongelijke houten treden leidde. Aan een van de haakjes achter de deur hing een regenjas. Op de vloer lagen een paar enveloppen. Annie raapte ze op om ze later te bekijken en klom gevolgd door Winsome de smalle, krakende trap op.

Het appartement, ooit de bovenste verdieping van een kleine cottage, was piepklein. In de woonkamer was amper voldoende ruimte voor een televisie en een bank, en het eetgedeelte werd gevormd door een smalle doorgang met daarin een tafel en vier stoelen tussen de woonkamer en de keuken, die slechts een paar vierkante meter groot was, met linoleum op de vloer en omringd door een aanrecht, een hoge voorraadkast, een fornuis en een koelkast. Achter de keuken was het toilet, een soort capsule die aan de achtergevel van het gebouw hing. Een ladder voerde vanuit de eetruimte naar een omgebouwde

zolder met een tweepersoonsbed dat recht onder de claustrofobisch aanvoelende, uit houten balken bestaande nok in de vorm van een omgekeerde V stond. Annie klom naar boven. Er was nauwelijks genoeg ruimte voor een nachtkastje en een ladekast. Heel sfeervol, dacht ze bij zichzelf, maar praktisch onbewoonbaar. Hierbij vergeleken was haar kleine cottage in Harkside net Harewood House.

‘Rare plek om te wonen, hè?’ zei Winsome, toen ze eenmaal naast Annie op de zolder stond; ze had haar hoofd en schouders gebogen, niet uit eerbied, maar omdat ze ruim 1 meter 80 lang was en er met geen mogelijkheid recht-op kon staan.

‘Echt heel snoezig.’

‘Er zit tenminste niemand thuis op hem te wachten.’

‘Ik betwijfel of daar voldoende plek voor zou zijn,’ zei Annie.

Het bed was beslapen: het dekbed met bloemenpatroon lag schots en scheef, en de kussens waren ingedeukt, maar het viel met geen mogelijkheid te zeggen of er een of twee mensen in hadden gelegen. Winsome nam een kijkje in de laden van de kast en trof daar sokken, ondergoed en een paar opgevouwen T-shirts aan. Een beduimd exemplaar met de werken van Tennessee Williams uit de reeks Penguin Plays lag naast de leeslamp op het nachtkastje.

Toen ze weer beneden waren, keken ze in de keukenkastjes, waarin een paar potten en pannen stonden, blikjes champignonsoep, zalm en tonijn, en diverse kruiden en specerijen. De koelkast herbergde een aantal verlepte sla-bladjes, een vrijwel leeg kuipje Floramargarine, wat flinterdun gesneden ham met een uiterste houdbaarheidsdatum van 21 mei en een halfleeg pak halfvolle melk. In het vriesvak lagen twee porties kip Kiev met boter en knoflook, en een steenovenpizza margherita. De kleine buffetkast in het eetgedeelte bevatte messen, vorken en lepels, en een set effen witte borden en kommen. Drie goedkope flessen wijn en een verzameling kookboeken stonden erbovenop. Het broodblik werd bijna volledig ingenomen door een oudbakken halfje Hovisbrood.

In de woonkamer stonden geen familiefoto’s op de schoorsteenmantel en er stond al evenmin een handig afscheidsbriefje tegen de koperen klok geleund. De boekenkast naast de televisie bevatte een paar populaire paperbacks, een Frans-Engels woordenboek, diverse geschiedkundige boeken over kostuums en een goedkope editie van het complete werk van Shakespeare. De paar dvd’s die Mark Hardcastle bezat, waren van komische televisieprogramma’s en -series – *The Catherine Tate Show*, *That Mitchell and Webb Look*, *Doctor Who* en *Life on Mars*. Ook stonden er een paar ‘Carry On’-films bij en een aantal westerns met John Wayne. De cd’s bevatten vooral opera- en musical-

muziek: *South Pacific*, *Chicago* en *Oklahoma!* Een zoektocht achter de kussens van de bank leverde een muntstuk van twintig pence en een witte knoop op. Boven de open haard hing een oude poster van een opvoering van *Omzien in wrok* door een repertoiregezelschap in Stoke-on-Trent waarop Mark Hardcastles naam bij de medewerkers stond vermeld.

Annie bekeek de enveloppen die ze op de salontafel had gelegd vluchtig. De oudste had een poststempel van een week eerder en het waren allemaal gas-, water of elektriciteitsrekeningen en reclamefolders. Tja, bedacht Annie, dat was ook niet echt verwonderlijk. Sinds de komst van e-mail behoorden geschreven brieven tot een uitstervende kunstvorm. Mensen schreven elkaar gewoon niet meer. Ze herinnerde zich de penvriendin uit Australië met wie ze in haar jeugd had geschreven, hoe spannend het altijd was geweest om luchtpostbrieven te krijgen met het poststempel van Sydney en exotische postzegels, en te lezen over Bondi Beach en The Rock. Ze vroeg zich af of mensen tegenwoordig nog penvrienden hadden. Ze was eigenlijk wel benieuwd wat de hare nu deed.

‘Wat denkt u ervan?’ vroeg Winsome.

‘Is het jou ook opgevallen dat hier vrijwel geen persoonlijke spullen liggen?’ zei Annie. ‘Geen adresboekje, geen agenda. Zelfs geen computer of telefoon. Het lijkt wel alsof hij hier maar een deel van de tijd woonde, maar een deel van zijn leven doorbracht.’

‘Misschien was dat ook wel zo,’ opperde Winsome.

‘Laten we dan maar eens gaan kijken of we kunnen ontdekken waar hij de rest van de tijd woonde,’ zei Annie. ‘Wat dacht je van een theaterbezoekje?’

Het theater van Eastvale was werkelijk prachtig gerestaureerd, vond Annie, en bood met zijn twee verdiepingen van nog geen veertien meter breed ruimte aan een enorme hoeveelheid mensen. De oorspronkelijke bezoekers hadden duidelijk geen behoefte gehad aan wijnbars en restaurants, dus waren die in dezelfde steensoort en ontwerp aan de zijkant van het oorspronkelijke pand aangebouwd. Alleen de grote, hoge vlakglazen ramen van de aanbouw oogden iets moderner. Naast de ingang hingen posters van de grootste productie die op dat moment werd opgevoerd, een versie van *Othello* door de amateurtoneelgroep van Eastvale.

In de foyer was het veel bedrijviger dan ze op dat tijdstip van de dag had verwacht, omdat de kindermatinevoorstelling van *Calamity Jane* van het amateuroperagezelschap net was afgelopen. Annie en Winsome liepen direct door naar de kassa, waar een bijzonder zwaar opgemaakte vrouw een gesprek voerde via haar gsm.

Ze lieten hun politiepas zien. ‘Pardon,’ zei Annie. ‘Is de manager aanwezig?’ De vrouw drukte het telefoontje tegen haar omvangrijke boezem en zei: ‘Manager? Bedoelt u misschien de toneelmeester?’

‘Ik bedoel degene die hier de leiding heeft,’ zei Annie.

Een troepje kinderen holde onder het zingen van ‘The Deadwood Stage’ voorbij, terwijl ze net deden alsof ze elkaar neerschoten. Ze renden Annie bijna omver. Een van hen bood achteruitlopend zijn excuses aan, maar de anderen raceten gewoon verder alsof ze haar niet eens hadden gezien. Een van hen floot bewonderend naar Winsome.

De vrouw in het kassahokje glimlachte. ‘Kinderen,’ zei ze. ‘U zou eens moeten zien hoeveel werk onze schoonmaakploeg heeft na zo’n voorstelling. Kauwgum, kleverige snoeppapiertjes, gemorste cola en noem maar op.’

Het klonk een beetje als het aftandse plaatselijke bioscoopje in St. Ives waar Annie vroeger altijd met haar vriendje naartoe ging. ‘De manager?’ vroeg Annie nogmaals.

De vrouw verontschuldigde zich, zei iets in haar mobieltje en beëindigde het gesprek. ‘Die hebben we eigenlijk niet,’ zei ze. ‘Wel een toneelmeester en de regisseur, maar die zijn niet echt...’

‘Iemand die verantwoordelijk is voor de rekvisieten en decors dan?’

‘O, dan moet u Vernon Ross hebben. Die gaat over alle technische zaken.’ De vrouw keek Annie onderzoekend aan. ‘Wat is er eigenlijk aan de hand?’

‘Alstublieft?’ zei Annie. ‘We hebben haast.’

‘Alsof dat voor de rest van ons niet geldt. Ik ben hier al sinds...’

‘Als u ons even wijst waar we moeten zijn, kunt u daarna naar huis,’ zei Winsome glimlachend.

‘Ach, nou ja...’ De vrouw keek Winsome fronsend aan en gebaarde met haar hoofd naar de zaal deur. ‘Als u door die deur naar binnen gaat en het gangpad volgt naar het toneel, komt u Vernon vanzelf tegen. Als hij daar niet is, moet u een van de deuren ernaast hebben. Ze zijn bezig met opruimen en alles klaarzetten voor vanavond.’

‘Mooi. Dank u wel,’ zei Annie.

Ze gingen door de dubbele deuren naar binnen. Zowel de stalles als het balkon waren uitgerust met gerestaureerde houten banken die net zo krap waren als kerkbanken. Dichter bij het podium bevonden zich ook enkele loges voor hoogwaardigheidsbekleders. Misschien hadden de restaurateurs beter de binnenkant kunnen moderniseren, dacht Annie bij zichzelf, ook al begreep ze wel waarom ze de authentieke achttiende-eeuwse sfeer hadden willen behouden. De zitplaatsen waren echter hard en oncomfortabel. Ze had er ooit, kort na de feestelijke heropening, een opvoering van *The Mikado* gezien, de enige

keer dat ze er was geweest. De burgemeester had vrijwel de hele avond met een zeer ongelukkig gezicht heen en weer zitten schuiven op zijn plek, ondanks de chagrijnige blikken van zijn vrouw naast hem, en Annies achterste en rug hadden een week lang pijn gedaan. Ze wist dat Banks er met Sophia naar optredens van Kathryn Tickell, Kate Rusby en Eliza Carthy was geweest, hoewel Annie had begrepen dat Sophia eigenlijk niet zo veel met folkmuziek ophad, maar ze had hem er niet over gehoord. Ongetwijfeld had zijn achterste op een wolk van gelukzaligheid een halve meter boven het harde oppervlak gezweefd. Ach ja, líéfdé.

De zaalverlichting brandde en een groep in spijkerbroek en oude T-shirts gehulde mensen was druk bezig meubelstukken te verplaatsen en het achtergronddecor te verwisselen. Toen Annie en Winsome dichterbij kwamen, keek een jonge vrouw op.

‘De voorstelling is afgelopen,’ zei ze. ‘Het spijt me. We zijn gesloten.’

‘Dat weet ik,’ zei Annie. ‘Ik ben op zoek naar Vernon Ross.’

Een man kwam over het podium naar hen toe. Hij was ouder dan de anderen, had krullend grijs haar en een vuurrood gezicht, alsof de inspanning hem zwaar was gevallen. Hij had een kaki overall aan en een geruit houthakkers-overhemd waarvan hij de mouwen had opgerold. Zijn harige onderarmen zaten vol schrammen. ‘Ik ben Vernon Ross,’ zei hij. Hij stak zijn hand beurtelings naar hen uit. ‘Waarmee kan ik u van dienst zijn?’

De jonge vrouw ging verder met haar werk, maar wierp zo nu en dan een blik over haar schouder in hun richting. Annie zag dat ze haar oren spitste om geen woord te missen van wat er werd besproken. Ze schudde Vernon Ross’ hand. ‘Inspecteur Annie Cabbot en brigadier Winsome Jackman, afdeling Ernstige Delicten van het hoofdbureau van politie van de westelijke divisie.’ Ross fronste zijn wenkbrauwen. ‘Zo, dat is een aardige mondvol,’ merkte hij op. ‘Bij mijn weten hebben hier geen ernstige delicten plaatsgevonden.’

‘Nee,’ zei Annie glimlachend. ‘Dat hoop ik niet, tenminste.’

‘Waarover wilde u me dan spreken?’

‘Was u bevriend met Mark Hardcastle?’

‘Wás? We zijn allemaal met hem bevriend. Ja. Hoezo?’ Er verscheen een diepe rimpel op zijn voorhoofd. ‘Wat is er aan de hand? Is er iets met Mark gebeurd? Heeft hij een ongeluk gehad?’

Annie merkte dat alle werkzaamheden op en rond het podium waren gestaakt. Iedereen had de stoelen, borden, tafels of andere zaken die ze in hun handen hadden gehad neergezet, was op de rand gaan zitten en staarde nu naar Ross en haar. Winsome haalde haar opschrijfboekje tevoorschijn. ‘Weet u toevallig of hij familie heeft?’ vroeg Annie.

‘Mijn god,’ zei Ross, ‘het is dus echt heel ernstig?’

‘Meneer Ross?’

‘Nee. Nee,’ zei Ross. ‘Zijn ouders zijn dood. Hij heeft het weleens over een tante in Australië gehad, maar volgens mij hadden ze zelden contact met elkaar. Hoezo? Wat...’

Annie draaide zich om en keek nu naar de andere aanwezigen. ‘Ik vind het heel erg om jullie dit te moeten vertellen,’ zei ze, ‘maar het heeft er veel van weg dat Mark Hardcastle dood is aangetroffen in Hindswell Woods.’ Ze keek weer naar Vernon Ross. ‘Meneer Ross, misschien kunt u ons helpen het lichaam te identificeren, nadat ik iedereen een paar vragen heb gesteld?’

Zoals Annie al had verwacht, hield iedereen na haar aankondiging de adem in. Vernon Ross trok wit weg. ‘Mark? Hoe dan? Waarom?’

‘Daar kunnen we nog geen antwoord op geven,’ zei Annie. ‘Dat is deels ook de reden dat ik hier ben. Heeft iemand van jullie meneer Hardcastle vandaag gezien?’

‘Nee. Hij is hier vandaag niet geweest,’ zei Ross. ‘Ik... Het spijt me, maar ik kan het allemaal nog niet bevatten.’

‘Dat is heel begrijpelijk, meneer,’ zei Annie. ‘Wilt u misschien even gaan zitten?’

‘Nee, nee. Het gaat alweer.’ Hij wreef met de rug van zijn handen over zijn ogen en leunde tegen de rand van het toneel. ‘Vraagt u alstublieft wat u wilt weten. Hoe eerder dit achter de rug is, des te beter.’

‘Uitstekend. Neemt u me niet kwalijk als het lijkt alsof ik niet weet waarover ik het heb, maar momenteel tasten we eigenlijk vrijwel volledig in het duister. Zou meneer Hardcastle hier vandaag langskomen?’

‘Nou, hij had gezegd dat hij het zou proberen. Hij is een paar dagen naar Londen geweest met Derek Wyman, de regisseur.’

‘Is meneer Wyman vandaag aanwezig?’

‘Nee. Die zit nog in Londen. Hij wordt morgen terugverwacht.’

‘Jullie hebben hem niet nodig bij de voorstelling van vanavond of vanmiddag?’

‘Nee. *Calamity Jane* is een opvoering van het operagezelschap. Ze hebben hun eigen regisseur en spelers. Dat staat helemaal los van ons.’ Hij gebaarde naar zijn collega’s. ‘Mark en wij zijn de enigen die echt in dienst zijn van het theater – en het kassapersoneel, uiteraard. Wij zijn de enige vaste krachten, zou u kunnen zeggen. Voor vanavond is alles geregeld. We redden ons best een paar avonden zonder Derek.’

‘Derek Wyman is dus niet in dienst van het theater, maar meneer Hardcastle was dat wel?’

‘Dat klopt. Derek is docent drama op de openbare scholengemeenschap van Eastvale. Amateurtoneel is puur een hobby van hem. Mark heeft echt een opleiding gevolgd voor toneelkostuums en decorontwerp.’

‘Hebben de acteurs er net als meneer Wyman ook allemaal een andere baan naast?’

‘Ja. Het is immers een amateurgezelschap.’

‘Zodra hij terug is, wil ik graag met meneer Wyman praten.’

‘Natuurlijk. Sally van de kassa weet zijn adres wel.’

‘Wanneer is Mark Hardcastle precies naar Londen vertrokken?’

‘Woensdag.’

‘Was het de bedoeling dat hij vanochtend weer terug zou zijn?’

‘Hij zei dat hij donderdagmiddag zou terugrijden.’

‘U was niet ongerust toen hij vandaag niet op zijn werk verscheen?’

‘Niet echt. Zoals ik al zei, is Mark onze decor- en kostuumontwerper. Zo vlak voor de première zit zijn werk er grotendeels op. Het sjouwwerk laat hij aan ons over. Hij sleept geen lampen en boekenkasten over het podium heen en weer – hoewel de eerlijkheid me gebiedt te zeggen dat hij heus wel helpt met het verplaatsen van zware spullen als dat nodig is. Hij is vooral verantwoordelijk voor het creëren van de aanblik van een productie, de blauwdruk van elke scène en elk kostuum. In samenwerking met de regisseur, natuurlijk.’

‘In dit geval dus Derek Wyman?’

‘Ja. Om een of andere reden hebben ze voor *Othello* een Duits-expressionistisch decor gekozen met allemaal enorme, ongebruikelijke, uitgezaagde vormen, licht en donker, hoeken en schaduwen. Een beetje in de trant van *Nosferatu*. Daarom zijn ze ook naar Londen gegaan, daarom zit Derek daar trouwens nog steeds. Het National Film Theatre organiseert een retrospectief van de Duits-expressionistische film.’

‘Weet u of Mark Hardcastle een gsm had?’

‘Nee. Hij ergerde zich groen en geel aan die dingen. Ging altijd helemaal over de rooie wanneer er tijdens een voorstelling een overgving. Wat trouwens vaker gebeurt dan je zou denken, gezien de waarschuwingen vooraf. Wat is er met Mark gebeurd? Ik snap er nog steeds helemaal niets van. U zegt dat hij dood is aangetroffen. Heeft hij een ongeluk gehad? Heeft iemand hem vermoord?’

De anderen luisterden zittend op de rand van het podium aandachtig mee.

‘Waarom denkt u dat?’ vroeg Winsome.

Ross keek haar aan. ‘Nou ja, omdat jullie hier zijn, hè? Van de afdeling Ernstige Delicten.’

‘We weten nog helemaal niet waarmee we van doen hebben, meneer Ross.’

zei Winsome. ‘Bij elk sterfgeval onder verdachte omstandigheden moet er een bepaald protocol, een vaste procedure worden gevolgd.’

‘Hij heeft dus niet het loodje gelegd vanwege een hartaanval?’

‘Had hij dan een zwak hart?’

‘Bij wijze van spreken, bedoelde ik eigenlijk.’

‘Nee, hij heeft niet het loodje gelegd vanwege een hartaanval. Was hij ziek?’

‘Zijn gezondheid was uitstekend,’ zei Ross. ‘Voor zover bij ons bekend was tenminste. Hij zag er altijd gezond uit, levendig, bruisend van energie en heel vitaal. Mark was gek op het leven.’

‘Gebruikte hij drugs?’ vroeg Annie.

‘Niet dat ik weet.’

‘Iemand anders misschien?’ Annie liet haar blik door de ruimte glijden. Iedereen schudde het hoofd. Ze telde zes mensen op het podium; met Ross erbij dus in totaal zeven. ‘Ik wil jullie te zijner tijd allemaal individueel spreken,’ zei ze. ‘Kan iemand van jullie me echter nu al iets vertellen over de recente geestelijke toestand van meneer Hardcastle?’

‘Heeft hij zelfmoord gepleegd?’ vroeg een jonge vrouw die vanaf het begin ingespannen had meegeluisterd. Ze had een vriendelijk, hartvormig gezicht zonder een spootje make-up en haar lichtbruine haar zat in een paardenstaart naar achteren gebonden. Net als de anderen was ze gekleed in een spijkerbroek en T-shirt.

‘Wie ben jij?’ vroeg Annie.

‘Maria. Maria Wolsey.’

‘Goed, Maria, waarom vraag je dat?’

‘Zomaar. Gewoon door wat jullie tweeën zeggen. Als het geen ongeluk of hartaanval was, en hij niet is vermoord...’

‘Zelfmoord is een van de mogelijkheden,’ zei Annie. ‘Was hij depressief of bezorgd over iets?’

‘Hij was de laatste tijd een beetje gespannen,’ zei Maria. ‘Dat is alles.’

‘Gespannen? Hoezo? Waarom?’

‘Dat weet ik niet. Het leek gewoon alsof... nou ja, alsof hij ergens over piekerde.’

‘Ik heb begrepen dat meneer Hardcastle homoseksueel was,’ zei Annie.

‘Mark kwam openlijk uit voor zijn seksuele voorkeur,’ zei Vernon Ross.

‘Openlijk zonder dat hij... nou ja, zonder dat hij het overdreef, als u begrijpt wat ik bedoel.’

‘Dat reisje naar Londen met Derek Wyman,’ ging Annie verder. ‘Zat daar iets achter?’

Het duurde even maar toen begon het Ross te dagen. ‘Lieve help, nee,’ zei hij.

‘Derek is gelukkig getrouwd. Hij heeft kinderen. Is al jarenlang samen met zijn vrouw. Nee, ze zijn gewoon collega’s met een gemeenschappelijke interesse voor toneel en film, meer niet.’

‘Had Mark Hardcastle een partner?’

‘Volgens mij wel,’ zei Ross, die zich duidelijk geneerde bij het idee.

‘Maria?’

‘Jazeker. Laurence.’

‘Weet je ook wat zijn achternaam is?’

‘Dat heeft hij volgens mij nooit verteld.’

‘Was je erg goed met Mark bevriend?’

‘Dat zou u wel kunnen zeggen. Ik dacht zélf in elk geval van wel. Voor zover dat mogelijk was, dan. Hij hield iedereen altijd een beetje op afstand. Ik denk dat hij het erg moeilijk heeft gehad. Hij had geen gemakkelijk leven. Hij was echter een van de geweldigste mensen die ik ooit heb gekend. Hij kan toch niet zomaar dood zijn? Zo plotseling?’

‘Kende hij zijn partner al lang?’

‘Een halfjaar ongeveer. Vanaf vlak voor Kerstmis, denk ik,’ zei Maria. ‘Hij was erg gelukkig.’

‘Hoe gedroeg hij zich daarvoor?’

Maria dacht even na en zei toen: ‘Ik zou niet durven zeggen dat hij ongelukkig was, maar hij was veel rustelozener en oppervlakkiger. Hij leefde voor zijn werk en ik kreeg ook de indruk dat hij wel actief was, u weet wel, verschillende partners had, in seksueel opzicht, zeg maar, maar dat hij niet echt gelukkig was. U moet het niet verkeerd opvatten, hoor. Vanbuiten was hij altijd opgewekt en even vriendelijk tegen iedereen. Ik denk alleen dat hij diep vanbinnen erg ongelukkig was en dat hij weinig plezier had in het leven tot hij Laurence leerde kennen.’

‘O, alsjeblieft zeg,’ zei Ross. Hij keek naar Annie. ‘U moet het Maria maar niet kwalijk nemen,’ zei hij. ‘Ze is de romanticus van de groep.’

Maria werd knalrood, waarschijnlijk zowel van woede als van verlegenheid, vermoedde Annie. ‘Dat zal ik zeker niet doen,’ zei ze tegen Ross en daarna tegen Maria: ‘Praatte hij vaak over zijn relatie?’

‘Nooit heel uitgebreid. Hij was gewoon... meer op zijn gemak, rustiger, ontspannener dan ik hem ooit eerder had meegemaakt.’

‘Tot kort geleden?’

‘Ja.’

‘Heb je Laurence weleens ontmoet?’

‘Een paar keer, hier in het theater.’

‘Kun je hem beschrijven?’

‘Ongeveer 1 meter 80 lang, een beetje een aristocratisch type. Donker haar met hier en daar wat grijs bij de slapen. Slank, atletisch. Heel charmant, maar nogal gereserveerd. Een beetje een snob. U weet wel, zo iemand van rijke komaf die op een dure kostschool heeft gezeten.’

‘Weet je ook wat Laurence in het dagelijks leven doet? Wat hij voor de kost doet?’

‘Daarover heeft Mark nooit iets gezegd. Het is best mogelijk dat hij al met pensioen is. Of misschien koopt en verkoopt hij antiek of kunst, iets in die richting.’

‘Hoe oud?’

‘Begin vijftig, schat ik.’

‘Weet je waar hij woont? We willen hem graag spreken.’

‘Het spijt me,’ zei Maria. ‘Ik zou het echt niet weten. Volgens mij is hij best rijk, of in elk geval zijn moeder, dus hij zal wel een duur huis hebben. Ik weet wel dat Mark steeds vaker bij hem thuis zat. Ik bedoel, ze woonden zo goed als samen.’

Annie zag dat Winsome dat noteerde. ‘Dat veranderde gedrag dat je de laatste tijd bij meneer Hardcastle opmerkte,’ vervolgde ze. ‘Kun je me daar iets meer over vertellen?’

‘Hij was de afgelopen weken een beetje chagrijnig,’ zei Maria. ‘Hij schreeuwde een keer tegen me omdat ik een tafel op een verkeerde plek op het toneel had gezet. Dat doet hij normaal gesproken nooit.’

‘Wanneer was dat?’

‘Dat kan ik me niet precies meer herinneren. Een dag of tien geleden.’

Vernon Ross staarde kwaad naar Maria, alsof ze staatsgeheimen prijs gaf. ‘Een ruzietje tussen geliefden, als u het mij vraagt,’ zei hij.

‘Een ruzietje dat twee weken duurt?’ zei Annie.

Ross wierp Maria nogmaals een strenge blik toe. ‘Het kwam op dat moment niet echt ernstig over,’ zei hij. ‘Maria had die tafel nu eenmaal op de verkeerde plek neergezet. Het was een domme vergissing. Daardoor had de acteur volledig uit zijn concentratie kunnen raken. Meer had het echter niet om het lijf. Zo erg was het nu ook weer niet. Mark had gewoon een slecht humeur. Dat overkomt ons allemaal weleens. Er was verdorie absoluut niets wat hem tot zelfmoord kan hebben aangezet.’

‘Mits hij tenminste zelfmoord heeft gepleegd,’ zei Annie. ‘Hebt u enig idee wat er allemaal aan de hand was, meneer Ross?’

‘Ik? Nee.’

‘Weet iemand van jullie of meneer Hardcastle buiten de toneelwereld nog iemand had met wie hij een hechte band had? Iemand met wie hij kon pra-

ten en bij wie hij zijn hart kon uitstorten? Afgezien van Derek Wyman.’
Niemand zei iets.

‘Weet iemand dan waar hij oorspronkelijk vandaan kwam?’

‘Barnsley,’ zei Maria.

‘Hoe weet je dat?’

‘Hij maakte er altijd grapjes over, zei dat hij in zijn jeugd noodgedwongen supporter van het plaatselijke voetbalteam was, omdat iedereen anders zou denken dat hij een nicht was. Dat kwam natuurlijk ter sprake toen Barnsley de halve finale van de FA Cup op Wembley bereikte en iedereen het erover had dat ze Liverpool en Chelsea hadden verslagen. Jammer dat ze de finale niet hebben gehaald. Mark heeft het ook één keer over zijn vader gehad. Hij vertelde toen dat hij in de mijnen werkte. Ik had het idee dat het geen gemakkelijke plek was voor een homoseksueel om op te groeien.’

‘Dat kan ik me wel indenken,’ zei Annie, die nog nooit in Barnsley was geweest. Het enige wat ze erover wist was dat het in Zuid-Yorkshire lag en dat er vroeger veel kolenmijnen waren. Ze had zo het vermoeden dat de bewoners van de meeste mijndorpen homoseksuelen niet direct met open armen zouden ontvangen.

Ze richtte het woord tot de andere aanwezigen. ‘Is er afgezien van mevrouw Wolsey en meneer Ross nog iemand anders die een goede band had met Mark Hardcastle?’

Een meisje antwoordde: ‘We hadden allemaal een goede band met Mark. Hij gaf je het gevoel dat je bijzonder was. Je kon met hem over alles praten. En niemand was zo vrijgevig als hij.’

‘Besprak hij zijn problemen met jou?’

‘Nee,’ zei het meisje, ‘maar hij luisterde wel naar die van anderen en gaf goede raad, als ze daar behoefte aan hadden. Hij drong zich niet op. Hij was heel wijs. Ik kan het niet geloven. Ik kan dit allemaal gewoon niet geloven.’ Ze begon te huilen en haalde een zakdoek tevoorschijn.

Annie keek zijdelings naar Winsome ten teken dat ze klaar waren, pakte toen een paar visitekaartjes uit haar tas en deelde deze uit.

‘Als iemand van jullie nog iets te binnen schiet, aarzel dan niet en bel ons, alsjeblieft,’ zei ze. Toen keek ze Vernon Ross weer aan en zei: ‘Meneer Ross, zou u met ons willen meegaan naar het mortuarium, alstublieft, als het schikt?’